

Samarbejde med udtagningskonsulenter

Målgruppe: medarbejdere og projektledere i kommuner og Naturstyrelsen

Baseret på webinar med Simon Rosendahl Bjorholm, SEGES Innovation, 4. september 2026

Grundtanken: Brug udtagningskonsulenterne tidligt

Udtagningskonsulenterne er ikke kun en ressource for lodsejerne. De er også en samarbejdspartner for kommuner og Naturstyrelsen. Erfaringen er, at jo tidligere konsulenterne bliver involveret, desto lettere bliver det at etablere den gode lodsejerdiallog, skabe tillid og kvalificere projekterne. Konsulenterne fungerer som bindeled mellem projektorganisationen og lodsejerne, og kan bidrage med både faglig sparring og lokalt kendskab.

Hvad kan udtagningskonsulenterne hjælpe med?

Udtagningskonsulenter har forskellige virkemidler i form af ekstensivering, skovrejsning, lavbundsorde, vådområder og minivådområder.

Mange kommuner forbinder først og fremmest udtagningskonsulenterne med lodsejerdiallogen. Men ifølge Simon Rosendahl Bjorholm kan konsulenterne bidrage langt bredere i projektudviklingen. De kan blandt andet hjælpe med at prioritere mellem projektmuligheder, planlægge den opsøgende indsats og kvalificere dialogen med lodsejerne, allerede inden der søges om forundersøgelse. Erfaringen er, at den tidlige involvering ofte gør det lettere at skabe fremdrift senere i projektforløbet.

Målet er at skabe et stærkt beslutningsgrundlag for både lodsejere og projektorganisation.

Få konsulenterne med tidligt

Et gennemgående budskab i dette webinar er, at samarbejdet fungerer bedst, når udtagningskonsulenten bliver inddraget tidligt. Især nye medarbejdere i kommunerne kan have stor gavn af sparring om, hvordan den første kontakt til lodsejerne tilrettelægges. Her kan konsulenten bidrage med erfaringer om lokale forhold, kendskab til lodsejere og viden om, hvilke greb der ofte skaber en konstruktiv dialog. Dette handler ikke kun om projektet, men også om at skabe tillid og tryghed omkring processen. Simon Rosendahl Bjorholm påpeger dertil vigtigheden i samarbejdet mellem konsulenter og kommuner og Naturstyrelsen som værende særlig vigtig, så alle har de samme informationer om kapacitet og muligheder. Dette er også vigtigt for lodsejerne, så de kan træffe beslutninger på det bedste grundlag.

Den gode rollefordeling

Når kommune og udtagningskonsulent møder lodsejeren sammen, skal rollerne være tydelige.

Kommunen er projektejer og har ansvaret for projektets fremdrift, økonomi og myndighedsopgaver. Udtagningskonsulenten bidrager med faglig rådgivning, erfaring fra lignende projekter og indsigt i lods-ejernes perspektiv. Udtagningskonsulenterne understøtter den gode dialog med lodsejerne og gør lodsejeren i stand til at træffe beslutninger på et oplyst grundlag. Det handler blandt andet om at drøfte økonomi, kompensation, jordfordeling, projektets effekter og den forventede tidshorisont. Derfor er samarbejdet mellem kommune og konsulent vigtigt.

Når rollefordelingen er klar, oplever lodsejerne større tryghed og tillid til processen.

Gratis ydelser og betalte ydelser

Udtagningskonsulenterne tilbyder både gratis og betalte ydelser.

GRATIS YDELSER	BETALTE YDELSER
Planlægning af lodsejerdialog før forundersøgelsen	Individuelle lodsejersamtaler
Deltagelse i fællesmøder	Rapportskrivning
Faglig sparring før forundersøgelsen	Forundersøgelsesarbejde
Opsøgende kontakt til lodsejere	Tekniske analyser i projektet
Projektplanlægning før forundersøgelse	Projektrelaterede konsulentopgaver

Det vigtigste er at afklare forventningerne og rammerne tidligt i samarbejdet.

Lodsejere kan dertil få op til 10 timers gratis rådgivning om blandt andet skatteforhold, ejendomsvurderinger, pension og øvrige økonomiske konsekvenser. Dog er selve beregningen som lodsejeren skal bruge til sit skatteregnskab ikke omfattet af projektet. Rådgivningen kan bidrage til at afklare usikkerheder tidligt i processen og skabe større tryghed omkring beslutningen om at deltage i et projekt. Lods-ejeren skal dog også være i dialog med sin planteavlskonsulent.

Store projekter prioriteres højest

Efterspørgslen på udtagningskonsulenternes hjælp er steget markant. Derfor prioriteres indsatsen i dag først og fremmest mod de store vådområde- og lavbundsprojekter i samarbejde med kommuner og Naturstyrelsen. Ifølge Simon Rosendahl Bjorholm skyldes det både, at projekterne forventes at give størst klima- og kvælstofeffekt, og at det tætte samarbejde mellem kommuner, Naturstyrelsen og konsulenter har vist sig særligt værdifuldt i de større projekter.

Anbefalinger

Simon Rosendahl Bjorholm anbefaler nye medarbejdere at starte med fast-track vådområder, da disse er mindre komplekse og kan gennemføres hurtigere. Samtidig kan projekterne være med til at fastholde lodsejernes motivation, fordi resultaterne hurtigere bliver synlige.

Simon Rosendahl Bjorholm fremhæver desuden udtagningskonsulenternes hjemmeside og deres materiale i arbejdet med bl.a. lodsejere og forskellige ydelser. Du kan læse mere om dette her: [Myndigheder – Udtagningskonsulenterne](#)